

Lex Bohlmeijer- Amoroso- Untranslatables

Vrijdag 3 juli

Op de valreep. Dit is de laatste aflevering van het seizoen. Het derde seizoen. In mijn hoofd is de zomer al uitgebroken. Wat moet ik nog zeggen. Leeg? Bijvoorbeeld. Ik blader door een boekje dat ik heb gekregen van Sarah Vanhee. Theatermaakster. Vreselijk eigenwijs. Zo iemand die het zichzelf buitengewoon lastig maakt, ze verzint het liefst dingen die onmogelijk zijn. Om ze vervolgens toch te realiseren. We hebben gesproken over een project, *Claire*, dat weliswaar geproduceerd wordt door theater Frascati, maar dat toch onzichtbaar zal zijn. Nou ja, min of meer. Zo iemand dus. Samen met een aantal kunstenaars uit andere landen heeft zij een boekje gemaakt dat heet *Untranslatables*.

Onvertaalbaarheden. Een gids voor *Translingual dialogue*. Transtalige dialoog. Verzin het maar. Een kleine collectie van 33 woorden uit allerlei landen in Europa, Japan en Arabie doen overigens ook leuk mee, die veel gebruikt worden, gemakkelijk zijn uit te spreken en onvertaalbaar zijn. Ze zijn essentieel, ze pakken iets van de ziel van een cultuur, en juist daarom is er geen goed equivalent voor in andere talen. Ongrijpbaarheid die voor het grijpen ligt. Het is de mooiste reisgids die ik ken. Enig idee welk nederlands woord ze hebben opgenomen? Ik laat u raden. Ik voel me thuis bij dat woord. In deze tekst gebruik ik het woord precies 1 keer. Dat beloof ik. Uit het Japans komt *Otsukare sama*. De uitdrukking wordt gebruikt als een soort troost, een teken van sympathie voor iemand die hard heeft gewerkt, en die wel een beetje opgebeurd kan worden. Bedankt voor je werk, je zal wel moe zijn, je hebt goed gewerkt, maar in de omgang gaat het ook zoveel betekenen als 'see you later', tot ziens dus. Meraki, uit het Grieks, gaat over een speciaal soort toewijding, iets doen met hart en ziel, en creativiteit en liefde. Dat is er alvast eentje voor het volgende seizoen. Nog een: Morro, Spaanse uitroep als iemand schaamteloos iets doet dat niet goed of eerlijk is, maar wel binnen de wet. Dat zouden ze in de Nederlandse politiek moeten introduceren. Zet daar tegenover Lagom, een Zweeds woord, dat zegt: niet teveel, niet te weinig, niet goed, niet slecht, niet groot niet klein, precies goed, zij het niet perfect. En zo gaat het maar door, Goesting, Fika, Feierabend. Dit is een fantastische reis om de wereld

in 33 woorden. Niet teveel, niet te weinig, precies goed. Zij het niet perfect.
En u begrijpt het: ik ben al op weg, vertrokken in een transtalg gesprek.
Goeie reis, *Otsukare sama*. Of zoiets.